

**תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (דמי ביטוח שרשאי מבטח לגבות ממבוטחים
בביטוח רכב מנועי) (הוראת שעה), התשס"א-2001**

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 37(א)(1) ו-112 לחוק הפיקוח על עסקי ביטוח, התשמ"א-1981¹ ולפי סעיף 13(א) לחוק ביטוח רכב מנועי (ביטוח בתנאי תחרות מבוקרת הסדרים לתקופת מעבר והוראות לעניין אבנר), התשנ"ז-1997² (להלן – חוק תנאי תחרות), ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, אני מתקין תקנות אלה:

1. הגדרות בתקנות אלה:

"אבנר" ו- "ההסכמים" – כהגדרתם בחוק תנאי תחרות;

"ביטוח רכב מנועי" "מבטח" ו- "תעודת ביטוח" – כמשמעותם בפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970³ (להלן – הפקודה);

"ביטוח שיורי" – ביטוח לפי סעיף 7(ג) ו- (ד) לפקודה של משתמש ברכב מנועי שלא השיג כיסוי ביטוחי באופן ישיר אצל מבטח;

"דמי ביטוח" – סך כל התשלומים הנגבים ממבוטח בענף ביטוח רכב מנועי, למעט השתתפות המבטח במימון קרנית לפי צו פיצויים לנפגעי תאונות דרכים (מימון הקרן), התשל"ז-1977⁴ (להלן – צו הקרן), דמי בולים לפי חוק מס הבולים על מסמכים, התשכ"א-1961⁵, והתוספת למימון פעולות למניעת תאונות דרכים לפי תקנה 2(ד)²;

"דמי ביטוח נטו" – דמי ביטוח, למעט סכום לכיסוי הוצאות המינהל של המבטח, עמלת סוכנים ותקבולים אחרים;

"מנהל ההסדר" – הפול כהגדרתו בחוק תנאי תחרות או גוף אחר שנקבע לנהל את הביטוח השיורי;

"קרנית" – קרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים שהוקמה מכוח סעיף 10 לחוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975⁶ (להלן – חוק הפיצויים).

2. קביעת שיעורי דמי ביטוח (א) דמי הביטוח נטו שייגבה מבטח מכל אחד ממבוטחיו יהיו לפי הסכומים שהגיש המבטח למפקח ושהמפקח התירם לפי צו הפיקוח על עסקי ביטוח (תכניות ביטוח חדשות ושינוי תכניות), התשמ"ב-1981⁷, ובלבד שלא יעלו על 110% ולא יפחתו מ-90% מהסכומים המפורטים בתוספת, כשהם מעודכנים כאמור בתקנה 4.

(ב) דמי ביטוח נטו שייגבה מנהל ההסדר מכל אחד המבוטח באמצעותו יהיו בשיעור הקבוע בפרט 13 בתוספת.

(ג) מבטח שויתר, בכתב, על קבלת דמי טיפול מאבנר, רשאי בנוסף על האמור בתקנת משנה (א), לגבות ממבוטח סכום שלא יעלה על 14.23 אחוזים מדמי הביטוח נטו, לכיסוי הוצאות המינהל של המבטח, עמלת סוכנים ותקבולים אחרים; לא ויתר מבטח על דמי טיפול כאמור, יעביר לאבנר, בנוסף על חלקו בדמי הביטוח כמפורט בתקנה 3 ובלא תלות בסכום שגבה בפועל מהמבוטח לפי תקנת משנה זו, סכום השווה למכפלת 2 אחוזים מדמי הביטוח שבתוספת בשיעור חלקו של אבנר באחריות לביטוח המשותף כקבוע בסעיף 4 לחוק תנאי תחרות; לענין זה, "דמי טיפול" – דמי טיפול שזכאי להם מבטח לפי ההסכמים, בשל תביעות המכוסות בפוליסות שעליהן חלות תקנות אלה.

(ד) נוסף על האמור בתקנה זו יגבה מבטח ממבוטח –

- (1) סכום השווה ל- 5.43 אחוזים מדמי הביטוח נטו ויעבירו לקרנית בהתאם לצו הקרן ;
- (2) סכום בהתאם לצו לפי סעיף 17ב לחוק הפיצויים ויעבירו לרשות כהגדרתה בחוק המאבק הלאומי בתאונות דרכים, התשנ"ז-1997.⁸
3. חלוקת דמי הביטוח (א) דמי הביטוח נטו יחולקו בין המבטח לבין אבנר בהתאם לשיעור חלוקת האחריות ביניהם בביטוח המשותף הקבוע בסעיף 4 לחוק תנאי תחרות בתוספת של 0.577 אחוז מדמי הביטוח נטו, והכל לפי הוראות ההסכמים ובכפוף למועדים ולכללים כמפורט להלן :
- (1) עד היום העשירי בכל חודש יעביר מבטח לאבנר סכום השווה ל- 26.77 אחוזים מדמי הביטוח שגבה ממבוטחים בחודש הקודם (להלן- חודש הבסיס) בשנת 2001 וסכום השווה ל- 18.01 אחוזים מדמי הביטוח שגבה בחודש הבסיס כאמור בשנת 2002 ;
- (2) עד החודש השלישי שלאחר חודש הבסיס תבוצע התחשבות בין המבטח לבין אבנר כך שחלקו של אבנר בדמי הביטוח יעמוד על סכום בהתאם לאמור ברישה של תקנת משנה זו.
- (ב) בנוסף לאמור בתקנת משנה (א) יעביר מבטח לאבנר את הסכומים שגבה לפי תקנה 2(ד).
- (ג) לצורך ביצוע חלוקת דמי הביטוח והתחשבות לפי תקנה זו יעביר מבטח לאבנר מדי חודש דוח ממוחשב מפורט המתייחס לחודש הבסיס שיכלול, בין היתר, פירוט דמי הביטוח שגבה המבטח בציון מרכיב דמי הביטוח נטו בתוכם וכן פירוט של כל אחד מהסכומים שגבה לפי תקנה 2(ד)1 ו-2(ג) לגבי כל תעודת ביטוח.
4. הצמדה ב- 1 בכל חודש, החל בחודש מאי 2001, יתעדכנו סכומי דמי הביטוח המפורטים בתוספת לפי שיעור השינוי במדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (להלן – המדד), מן המדד שפורסם לחודש ינואר 2001 ועד המדד שפורסם לחודש השלישי שלפני מועד העדכון.
5. מועדי תשלום דמי הביטוח ישולמו במלואם עד מועד תחילת הביטוח, ואולם אם הוציא מבטח כתב כיסוי זמני כמשמעותו בסעיף 10 לפקודה, ישולם עד מועד תחילת הביטוח סכום בהתאם לפרט 9 בתוספת, שיהיה בנוסף לדמי הביטוח השנתיים שישולמו עד מועד הנפקת הפוליסה.
6. החזר דמי ביטוח היה מבטח חייב להחזיר למבוטח את דמי הביטוח עקב ביטול הביטוח, יצורפו לסכום ההחזר הפרשי הצמדה לפי השינויים שחלו במדד, מן המדד של החודש השלישי שלפני מועד תחילת הביטוח עד המדד של החודש השלישי שלפני מועד ביטול חוזה הביטוח ; החזר כאמור יחול גם על התשלומים לפי תקנה 2(ד).
7. תחולה תקנות אלה יחולו על דמי ביטוח שיונהגו בחוזי ביטוח רכב מנועי שיכנסו לתוקף בתקופה שמיום ח' בניסן התשס"א (1 באפריל 2001) עד יום כ"ו בטבת התשס"ג (31 בדצמבר 2002).

תוספת
(תקנה 2, 4 ו- 5)

1. רכב פרטי

דמי ביטוח שנתיים בשקלים חדשים	סמ"ק (לפי הנקוב ברשיון הרכב)
1,528	עד 1,050
1,528	1,051 - 1,550
1,528	1,551 - 2,050
1,528	2,051 - 3,050
1,528	מעל 3,050

הערות:

1. לרכב המשמש ללימוד נהיגה, יש להכפיל את הסכום הנקוב ב- 1.25.
2. לרכב אספנות אשר ברשיונו מצוין כי הינו רכב אספנות, יש להכפיל את הסכום הנקוב ב- 0.25.
3. לרכב להשכרה לתקופה של שנה ומעלה, יש להכפיל את הסכום הנקוב ב- 1.2.
4. לרכב להשכרה לתקופה קצרה משנה, יש להכפיל את הסכום הנקוב ב- 2.5.
5. לציי רכב להשכרה (מעל 400 כלי רכב), יש להכפיל את הסכום הנקוב ב- 2.193.

2. אופנועים

דמי ביטוח שנתיים (לשימוש נהג אחד נקוב בשם) בשקלים חדשים	סמ"ק (לפי הנקוב ברשיון הרכב)
1,011	עד 50
1,915	51 - 250
2,138	251 - 500
2,138	מעל 500

הערות:

1. אופנוע, כולל גם קטנוע ותלת אופן עם מנוע.
2. כאשר הפוליסה מוצאת לשימוש יותר מאשר נהג אחד הנקוב בשם, יש להכפיל את הסכום הנקוב ב- 1.2.
3. לאופנוע המשמש ללימוד נהיגה, יש להכפיל את הסכום הנקוב ב- 1.6.
4. לאופנוע עם רכב צידי, יש להכפיל את הסכום הנקוב ב- 1.1.
5. לאופנוע אספנות אשר ברשיונו מצוין כי הינו רכב אספנות, יש להכפיל את הסכום הנקוב ב- 0.25.
6. לאופנוע להשכרה לתקופה של שנה ומעלה, יש להכפיל את הסכום הנקוב ב- 1.44.
7. לאופנוע להשכרה לתקופה קצרה משנה, יש להכפיל את הסכום הנקוב ב- 1.56.

3. אוטובוסים וטיליות

מספר מקומות ישיבה הנקוב ברשיון הרכב (לא כולל נהג)	דמי ביטוח שנתיים בשקלים חדשים
א. פרטיים (על פי הנקוב ברשיון הרכב)	
עד 15 (זעיר פרטי)	2,242
16 – 20	2,242
21 ומעלה	4,482
ב. ציבוריים (על פי הנקוב ברשיון הרכב)	
עד 15 (זעיר ציבורי)	4,482
16 – 20	4,482
21 ומעלה	9,518
ג. ציבוריים – בקווי הסעה מורשים	
21 נוסעים ומעלה (בלבד)	17,739

הערה:

אוטובוס, לרבות אוטובוס זעיר כהגדרתו בתקנות התעבורה, התשכ"א – 1961⁹ (להלן - תקנות התעבורה).

4. מוניות

מספר מקומות ישיבה הנקוב ברשיון הרכב (לא כולל נהג)	דמי ביטוח שנתיים בשקלים חדשים
עד 6	4,156
7 ומעלה	7,273

הערות:

- למוניות נוסעים המורשות על פי המצוין ברשיון לשמש לתיוור וסיוור, יש להכפיל את הסכום הנקוב ב-0.75.
- כאשר הפוליסה לשימוש נהג אחד הנקוב בשם, יש להכפיל את הסכום הנקוב ב-0.8.

5. רכב מסחרי

משקל כולל בק"ג (לפי הנקוב ברשיון הרכב)	דמי ביטוח שנתיים בשקלים חדשים
עד 1600	1,906
1601 עד 4,000	1,906
מעל 4,000	3,859

הערות:

- רכב מסחרי הכשיר לנוע בכבישים, לרבות חנויות וקנטינות נדות, מרפאות נדות וכלי רכב עם מכונת רנטגן, יחידות בתי מלאכה נדות, רכב שהוגדר ברשיונו כרכב מדברי ורכב מגורים שברשיונו צוין כי הוא רכב "משא מגורים" או "משא אחד מגורים".

2. לרכב המשמש ללימוד נהיגה, יש להכפיל הסכום הנקוב ב- 1.25.
3. לרכב מדברי/מדברי מיוחד, יש להכפיל את הסכום הנקוב ב- 1.1.
4. לרכב רכין, יש להכפיל את הסכום הנקוב ב- 1.1.
5. לרכב עם מנוף, יש להכפיל את הסכום הנקוב ב- 1.1.
6. לרכב המשמש להובלת דלק, גז, חומרים מתלקחים או מתפוצצים, יש להכפיל את הסכום הנקוב ב- 1.25.
7. לרכב המושכר לתקופה של 90 ימים ומעלה, יש להכפיל את הסכום הנקוב ב- 1.20.
8. לרכב המושכר לתקופה של עד 90 ימים, יש להכפיל את הסכום הנקוב ב- 1.66.
9. אם צוין ברשיון הרכב ששימושו להסעת נכה, יהיה התעריף כשל רכב פרטי לפי פרט 1 ויראו לעניין זה כל משקל של קילוגרם אחד כ- 1 סמ"ק.

6. סחר בכלי רכב

סוג	דמי ביטוח שנתיים (כאשר הפוליסה מוצאת לשימוש נהג אחד נקוב בשם או שלט מסחרי אחד) בשקלים חדשים
מכוניות	2,773
אופנועים	1,905

הערות:

1. בפוליסה המוצאת לשימוש יותר מנהג אחד הנקוב בשם, או יותר משלט מסחרי אחד – תוספת 50% בעד כל נהג או כל שלט.
2. כולל פרמיה בעד רכב צידי בסחר אופנועים.
3. תוספת 20% בעד נהיגת אדם נוסף, לצרכי תצוגה, בליווי אדם המורשה לנהוג.

7. רכב מיוחד

סוג	דמי ביטוח שנתיים בשקלים חדשים
רכב נתמך	641
נתמך רכין	641
נתמך להובלת דלק, גז, וחומרים מתלקחים או מתפוצצים	641
ציוד הנדסי	967
אמבולנס	3,475
מכונית כיבוי אש	1,906
מכונית להלווית מתים	1,906
מכונית טאטוא כבישים	1,993
קלנוע רבנוע, עגלת גולף	338
גרור לטרקטור	190
גרור רכין לטרקטור	190
רכב לחקלאות וייעור	1,143
טרקטור לעבודות אחרות	1,525
טרקטורון, טרקטורון 6x6	2,670
נגר	190
נגר רכין	190
רכב אחר	616

הערות:

1. לרבות טרקטורים לעבודות עפר וטרקטורים המשמשים כדחפורים, כיעים, כמפלסים, כמגרדות, כמחפרים וכמובילי עפר – ולמעט ציוד המיועד לעבודות חקלאיות ולייעור- הכל בתנאי שהם כשירים לנוע בדרכים.
2. רכב לחקלאות ולייעור כולל טרקטורים לחקלאות ולייעור.
3. רכב אחר – כולל טרולים, מלגזות, רכב כבישה ניקוי ושילוף כבישים, הכשיר לנסוע בכבישים.
4. לרכב או נגרר המשמש להובלת דלק, גז, חומרים מתלקחים או מתפוצצים, יש להכפיל את הסכום הנקוב ב- 1.25.
5. לטרקטורון מכל סוג שהוא להשכרה לתקופה קצרה משנה, יש להכפיל את הסכום הנקוב ב- 1.56.

8. רכבת

דמי ביטוח שנתיים בשקלים חדשים	
4,139,254 3,255,574	פעילות רכבת ומסילה באמצעות רשות הנמלים והרכבות: הובלת נוסעים - הובלת מטענים -
56,871	פעילות רכבת ומסילה של הכרמלית חיפה בע"מ
9,395	פעילות רכבת ומסילה של החברה הלאומית לאספקת פחם בע"מ
48,863	פעילות רכבת ומסילה של רותם אמפרט נגב בע"מ

הערה:

התעריף האמור יחול על החברות המצויינות לעיל, או על חליפיהן, לפי העניין.

9. ביטוח לתקופה הקצרה משנה

1. בעד תקופה של עד שבעה ימים - 5% מדמי הביטוח השנתיים.
2. בעד תקופה העולה על שבעה ימים - 5% מדמי הביטוח השנתיים בצירוף 0.3% מדמי הביטוח השנתיים בעד כל יום ביטוח החל ביום השמיני.
3. בכל מקרה לא יפחתו דמי הביטוח מ- 80 שקלים חדשים.

10. ביטוח רכב השוהה בישראל תקופה קצרה

על אף האמור בפרט 9, רכב זר הנכנס לישראל על פי היתר כדין לתקופה מוגבלת שאינה עולה על שלושה ימים, יחול עליו שיעור דמי הביטוח יחסי ("Pro-Rata") מתוך שיעור דמי הביטוח השנתי המלא לפי תוספת זו, בהתאם לתקופת שהיית הרכב בישראל לפי ההיתר, בתוספת 20 שקלים חדשים.

11. רכב מושבת

1. כאשר הפוליסה מוצאת לתקופה העולה על 45 ימים והשימוש ברכב אינו כולל נהיגה כלשהי במשך תקופה רצופה העולה על 45 ימים, ותעודת הביטוח הוחזרה למבטח - דמי הביטוח הם 40 שקלים חדשים לרכב אחד לחודש אחד, אך לא פחות מ- 80 שקלים חדשים.

2. כאשר הפוליסה מוצאת על שימוש ברכב הנמצא במפעלי ייצור או הרכבה או במחסני ערובה והשימוש בו אינו כולל נהיגה כלשהי - דמי הביטוח השנתיים הם 160 שקלים חדשים לרכב אחד.

12. הוצאות מינהל בשל הוצאת תעודת חליפית

הוצאות מינהל בשל הוצאת תעודת ביטוח חליפית, לרבות הוצאת ביטוח בשל רכב מוחלף - 40 שקלים חדשים.

13. ביטוח שיורי

כאשר הפוליסה מוצאת במסגרת הסדר הביטוח השיורי יהיו דמי הביטוח, כמפורט להלן:

1. רכב פרטי בבעלות פרטית ואופנועים בבעלות פרטית בלבד על פי הנקוב ברשיון הרכב – תוספת של 25% על הקבוע בפרטים 1 ו- 2.
2. כל רכב אחר – תוספת של 35% על הקבוע בפרטים 1 עד 11.

תוספת כאמור לא תחול כאשר בעל הרכב הוא נכה כמשמעותו בתקנות התעבורה או כאשר הרכב מיועד לשימוש של נכה כאמור.

אברהם (בייגה) שוחט

שר האוצר

התשס"א _____
(2001 _____)
(חמ 3-3089)

¹ ס"ח התשמ"א, עמ' 208.

² ס"ח התשנ"ז, עמ' 205; התשס"א, עמ' 108.

³ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 15, עמ' 320; התשס"א, עמ' 111.

⁴ ק"ת התשל"ז, עמ' 937.

⁵ ס"ח התשכ"א, עמ' 64.

⁶ ס"ח התשל"ה, עמ' 234; התשס"א, עמ' 111.

⁷ ק"ת התשמ"ב, עמ' 151.

⁸ ס"ח התשנ"ז, עמ' 196.

⁹ ק"ת התשכ"א, עמ' 1425.